

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-4353**

(TAP-16-1226(2)) (16-7678(3))

2016-08-04 Nr. NV-2490

Vilnius

1. Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2. Projekto tikslas, esmė. Teikiama Vyriausybės išvada dėl Seimo narių A. Dumbravos, R. Žemaitaičio, O. Valiukevičiūtės ir kitų Seimo narių pateikto Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4353 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma skiriant piniginę socialinę paramą, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamas pajamas neįskaityti šalpos išmokų, mokamų dėl neįgalumo, netekto darbingumo, invalidumo, taip pat piniginių lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) neįskaityti į jas gaunančio asmens pajamas, o įskaityti į jas mokančio asmens pajamas.

Vyriausybės išvadoje siūloma nepritari Įstatymo projektui, kadangi:

1. Šalpos išmokų, kaip ir piniginės socialinės paramos, paskirtis – užtikrinti minimalų pragyvenimo šaltinį, todėl jos įskaitomos į visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamas pajamas. Pagal siūlomą reguliavimą asmenims, gaunantiems šalpos išmokas pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą, būtų nustatytos palankesnės sąlygos nei kitiems neįgaliams asmenims, gaunantiems socialinio draudimo netekto darbingumo pensijas pagal Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą, kurios, skiriant piniginę socialinę paramą, įskaitomos į asmenų pajamas. Pateiktas siūlymas iškreiptų piniginės socialinės paramos sistemos nepasiturintiems gyventojams sampratą, nes piniginė socialinė parama vienodomis sąlygomis teikiama visiems nepasiturintiems gyventojams, įvertinus jų turimą turtą ir pajamas, neišskiriant tam tikrų asmenų socialinių grupių ir neatsižvelgiant į tai, iš kokių šaltinių jie gauna pajamas.

2. Pinigines lėšas vaikui išlaikyti (alimentus) mokantis asmuo šiomis lėšomis nedisponuoja, priešingai nei jas gaunantis, todėl piniginių lėšų vaikui išlaikyti (alimentų) įskaitymas į jas mokančio asmens pajamas nebūtų objektyvus ir socialiai teisingas. Be to, atskirais atvejais lėšas vaikui išlaikyti (alimentus) mokantis asmuo ir su juo gyvenantys asmenys realiai nedisponuodami pajamomis, neįgytų teisės gauti piniginę socialinę paramą arba ją prarastų. Piniginių lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) neįskaitymas į jas gaunančio asmens pajamas didintų bendrai gyvenančių ar vieno gyvenančių asmenų piniginės socialinės paramos dydį. Tai neatitiktų įstatymo paskirties – teikti piniginę socialinę paramą tuomet, kai suaugęs asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes ir prieštarautų socialinio teisingumo ir veiksmingumo principui.

3. Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti, preliminariais skaičiavimais, reikėtų apie 4,2 mln. eurų per metus (socialinei pašalpai – 3,3 mln. eurų, būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijoms (toliau – kompensacijos) – 0,9 mln. eurų). Socialinę pašalpą papildomai gautų apie 4,8 tūkst. asmenų, kompensacijas – apie 6 tūkst. asmenų. Atsižvelgiant į tai, kad pastaraisiais metais išlaidos piniginei socialinei paramai nuolat mažėja, papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikėtų.

3. Derinimas. Projektas buvo svarstytas 2016 m. liepos 26 d. ministerijų atstovų (viceministrų, kanclerių) pasitarime ir patikslintas pagal Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas (Projekto 2 punktą patikslintas nurodant, kad siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo paskirties ir prieštarauja šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintam socialinio teisingumo ir veiksmingumo principui, o 3 punktas - nurodant, kad dėl kasmet mažėjančių išlaidų piniginei socialinei paramai papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikės).

4. Dalykinio vertinimo išvada. Teikiamas nutarimo projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės išvada siūloma Įstatymo projektui nepritari, svarstyti, ar tikslinga Nutarimo projekto paskutinėje pastraipoje nurodyti, kad papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikės.

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus patarėja

Eglė Neciunskienė

Eglė Neciunskienė, tel. 8 706 63 790, el. p. egle.neciunskiene@lr.v.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-08-01

Nr. (15.1-35) SD - **4446**

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, įvertinusi 2016 m. liepos 26 d. vykusio ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo metu pateiktas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas, teikia svarstyti patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4353“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma nepritari Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4353 (toliau – Įstatymo projektas) dėl Nutarimo projekte nurodytų priežasčių.

Įvertinus Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Nutarimo projektas patikslintas taip:

1. Atsižvelgiant į tai, kad piniginių lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) įskaitymas į jas mokančios, bet ne gaunančio, asmens pajamas neatspindėtų tikrosios asmens materialinės padėties, Nutarimo projekto 2 punktas patikslintas nurodant, kad siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka galiojančio Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos įstatymo paskirties teikti piniginę socialinę paramą tuomet, kai suaugęs asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, ir prieštarauja šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintam socialinio teisingumo ir veiksmingumo principui, pagal kurį piniginė socialinė parama teikiama siekiant sudaryti sąlygas gauti paramą tada, kada jos labiausiai reikia, didinti motyvaciją integruotis į darbo rinką ir išvengti skurdo spastų bei racionaliai naudojant turimus išteklius.

2. Nutarimo projekto 3 punktas patikslintas nurodant, kad Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto nereikėtų atsižvelgiant į tai, kad pastaraisiais metais išlaidos piniginei socialinei paramai nuolat mažėja, kaip tai nurodyta Nutarimo projekte.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinės aprėpties

departamento (direktorė – Violeta Toleikienė, tel. 266 4269, el. p. Violeta.Toleikiene@socmin.lt)
Piniginės paramos skyrius (vedėja – Svetlana Kulpina, tel. 266 4264, el. p. Svetlana.Kulpina@socmin.lt; rengėja – vyriausioji specialistė Kristina Tumienė, tel. 266 4224, el. p. Kristina.Tumiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Finansų ministrė, pavaduojanti socialinės
apsaugos ir darbo ministrą

Rasa Budbergytė

Kristina Tumienė, tel. 266 4224, el. p. Kristina.Tumiene@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS
NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR. IX-1675 17 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4353**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. birželio 15 d. sprendimo Nr. SV-S-1584 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 6 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4353 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projekte siūloma šalpos išmokų, mokamų dėl neįgalumo, netekto darbingumo, invalidumo, skiriant piniginę socialinę paramą, neįskaityti į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamas pajamas.

Šalpos išmokų, kaip ir piniginės socialinės paramos, paskirtis – užtikrinti minimalų pragyvenimo šaltinį. Todėl, skiriant piniginę socialinę paramą, šalpos išmokos, išskyrus tikslinės paskirties išmokas – slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas ir tikslinį priedą, kurios skirtos su negalia susijusioms išlaidoms kompensuoti ir nėra susietos su minimalių poreikių tenkinimu, įskaitomos į visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamas pajamas.

Pagal siūlomą teisinį reguliavimą asmenims, gaunantiems šalpos išmokas dėl neįgalumo, netekto darbingumo, invalidumo, t. y. šalpos pensijas pagal Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymą, būtų nustatytos palankesnės sąlygos nei kitiems neįgaliams asmenims, gaunantiems valstybinę socialinio draudimo netekto darbingumo pensiją pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą, kuri, skiriant piniginę socialinę paramą, įskaitoma į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamas pajamas, nors valstybinės socialinio draudimo netekto darbingumo pensijos paskirtis ta pati – kompensuoti asmeniui dėl jo netekto darbingumo prarastas pajamas ir taip užtikrinti asmeniui minimalių poreikių patenkinimą. Todėl pateiktas siūlymas iškreipia piniginės socialinės paramos sistemos nepasiturintiems gyventojams sampratą, nes piniginė socialinė parama vienodomis sąlygomis teikiama visiems nepasiturintiems gyventojams, įvertinus jų turimą turtą ir pajamas, neišskiriant tam tikrų asmenų socialinių grupių ir neatsižvelgiant į tai, iš kokių šaltinių jie gauna pajamas.

2. Įstatymo projekte taip pat siūloma piniginių lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) neįskaityti į jas gaunančio asmens pajamas ir nustatyti, kad šios lėšos būtų įskaitomos į jas mokančio asmens pajamas.

Pagal galiojantį teisinį reguliavimą, skiriant piniginę socialinę paramą, įskaitomos visų bendrai gyvenančių asmenų gaunamos pajamos. Įvertinus tai, kad pinigines lėšas vaikui išlaikyti (alimentus) mokantis asmuo šiomis lėšomis nedisponuoja, priešingai nei jas gaunantis, piniginių lėšų vaikui išlaikyti (alimentų) įskaitymas į jas mokančio asmens pajamas nebūtų objektyvus ir socialiai teisingas.

Be to, gali pasitaikyti atvejų, kai pinigines lėšas vaikui išlaikyti (alimentus) mokantis asmuo turi vaikų, kurie auga kartu su juo. Todėl mokamų piniginių lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) įskaitymas į jo pajamas turėtų įtakos kartu su juo bendrai gyvenančių asmenų gaunamos piniginės socialinės paramos dydžiui, atskirais atvejais, net ir nedisponuodami pajamomis, bendrai gyvenantys asmenys neturėtų teisės gauti piniginę socialinę paramą arba ją prarastų. Į tokią padėtį patektų ir vieni gyvenantys asmenys. Tuo tarpu piniginių lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) neįskaitymas į jas gaunančio asmens pajamas didintų bendrai gyvenančių asmenų piniginės socialinės paramos dydį.

Taigi, siūlomas teisinis reguliavimas neatitiktų galiojančio Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos įstatymo paskirties teikti piniginę socialinę paramą tuomet, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, ir prieštarautų šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintam socialinio teisingumo ir veiksmingumo principui, pagal kurį piniginei socialinei parama teikiama siekiant sudaryti sąlygas gauti paramą tada, kada jos labiausiai reikia, didinti motyvaciją integruotis į darbo rinką ir išvengti skurdo spąstų bei racionaliai naudojant turimus išteklius. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad Lietuvos valstybė yra socialiai orientuota, kiekvienas pilietis turi teisę į socialinę apsaugą, o socialiniam aprūpinimui, t. y. visuomenės prisidėjimui prie išlaikymo tų savo narių, kurie dėl įstatymuose numatytų priežasčių negali apsirūpinti iš darbo ir kitokių pajamų arba yra nepakankamai aprūpinti, pripažįstamas konstitucinės vertybės statusas (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2010 m. gruodžio 14 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 38 straipsnio 1 dalies (2006 m. gruodžio 12 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“). Tad valstybės teikiamos socialinės paramos paskirtis – padėti tenkinti būtiniausius poreikius tiems žmonėms, kurių gaunamos pajamos yra nepakankamos, o gebėjimas pasirūpinti savimi dėl objektyvių, nuo jų nepriklausančių priežasčių yra ribotas.

3. Atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo dėmesį į tai, kad Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti, preliminariais skaičiavimais, reikėtų apie 4,2 mln. eurų per metus (socialinei pašalpai – 3,3 mln. eurų, būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijoms (toliau – kompensacijos) – 0,9 mln. eurų). Socialinę pašalpą papildomai gautų apie 4,8 tūkst. asmenų, kompensacijas – apie 6 tūkst. asmenų.

Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybėms savarankiškai funkcijai vykdyti nuo 2015 metų piniginei socialinei paramai finansuoti skiriama lėšų suma yra lygi 2011–2013 metų laikotarpiu piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti faktiškai panaudotai vidutinei metinei lėšų sumai, išskyrus Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas savivaldybes, ir tai, kad pastaraisiais metais išlaidos piniginei socialinei paramai nuolat mažėja (pavyzdžiui, 2014 metais, palyginti su 2013 metais, išlaidos socialinei pašalpai ir kompensacijoms teikti sumažėjo apie 30 procentų, 2015 metais, palyginti su 2014 metais – 27 procentais), papildomų lėšų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto nereikėtų.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras
Rasa Dūdbergytė

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Viceministras
Algirdas Šešelgis
2016-07-28

Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Alėsa Rynkevič
2016-07-28

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

**SPRENDIMAS
DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ**

2016 m. birželio 15 d. Nr. SV-S-1584
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2015 m. birželio 7 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-359, 2015 m. birželio 9 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-361 ir į Seimo Ekonomikos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

14 1. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2958.

27 2. Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4024.

17 3. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4303.

17 4. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 30, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4304.

27 5. Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4352.

✓ 24 6. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4353.

63 7. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4415.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Šis projektas parengtas, atsižvelgiant į LR Konstituciją, LR Civilinio kodekso nuostatas, kitus teisės aktus bei tarptautinius įsipareigojimus, siekiant užtikrinti socialinį teisingumą, neįgalių žmonių (ypač vaikų) ir jų šeimos narių lygias galimybes bei galimybes pasinaudoti pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir laisvėmis tiek neįgaliesiems, tiek jų šeimų nariams.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą rengė Seimo nariai O. Valiukevičiūtė ir A. Dumbrava, atsižvelgę į registruotos lobistės Dalios Mikalauskaitės pasiūlymus, taip pat Lygių galimybių kontrolierės A. Lobačevskytės 2015-07-15 pažymoje Nr. (15)SN-119)SP-117 pateiktas išvadas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal LR Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 (toliau- Įstatymas) 17 str. 1 d. 10 p., skiriant piniginę socialinę paramą į pajamas taip pat įskaičiuojamos piniginės lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai), tačiau pagal to paties įstatymo 17 str. 5 d., piniginės lėšos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai) į jas mokančio asmens pajamas neįskaitomos.

Tokiu būdu vienas iš tėvų - dėl priteistos konstitucinės pareigos minimaliai prisidėti prie neįgalaus (ir įgalaus) nepilnamečio ir pilnamečio (įgalaus-iki 24 metų amžiaus) vaiko išlaikymo – turi finansines išlaidas, nuo kurių dydžio jam priklauso visos valstybinės socialinės garantijos (liga/nedarbingumas, kasmetinės atostogos, senatvės pensija, socialinė/piniginė parama), o tam iš tėvų, su kuriuo gyvena neįgalus (ir įgalus) vaikas – tik pajamos, be jokių socialinių garantijų ir išlaidų to paties vaiko išlaikymui.

Toks teisinis reguliavimas yra diskriminacinis, nes dėl tokios abiejų tėvų pareigų ir teisių disproporcijos daugelis šeimų, kuriose neįgalūs (ir įgalūs) vaikai lieka gyventi su vienu iš tėvų (dažniausiai - mama) yra arti skurdo ribos arba skurde. Tokia socialiai pažeidžiama šeimos padėtis tampa ne dėl motinos (tėvo) amoralaus ar nesąžiningo elgesio, o dėl esamo socialiai neteisingo teisinio reguliavimo, kuris pažeidžia jų teises. Toks nelogiškai skirtingas (išlaidos-pajamos) to paties dalyko (vaiko išlaikymo) teisinis reguliavimas vienodą tėvų statusą turintiems asmenims, suformavo iškreiptą sampratą ne tik visuomenėje, bet tai vyrauja ir teismų praktikoje. Pagal dabar galiojantį teisinį reguliavimą akivaizdžiai diskriminuojamas tas iš tėvų, kuriam tenka kasdienis materialinis ir nematerialinis rūpestis, auginant neįgalų (ar įgalų) nepilnametį ir pilnametį (įgalų iki 24 m) asmenį (-is). Reikia pažymėti, kad, auginant vaikus (įvaikius) tėvams gyvenant kartu – nebūtų jokio „pajamų-išlaidų“ vaikų išlaikymui reguliavimo (tėvų pajamos besąlygiškai būtų visų kartu gyvenančiųjų pajamomis).

Įstatymo 17 str. 1 d. 3 p. nustatyta, kad skiriant piniginę socialinę paramą, įskaitomos visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamos pajamos, tame tarpe ir pensijos ir (ar) pensijų išmokos (išskyrus senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymą, taip pat senatvės ir valstybinių pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymą), šalpos išmokos (išskyrus slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas ir tikslinį priedą).

Tai reiškia, kad nepilnamečio ir pilnamečio asmens **negaliai skirta šalpos pensija įtraukiama** į bendrąsias šeimos pajamas ir, nesant darbinių pajamų (arba pajamos mažos), nepilnametis ir pilnametis neįgalus asmuo iš savo neįgalumui skirtos finansinės paramos privalo garantuoti mamai (tėvui, šeimai) valstybės remiamą pragyvenimui skirtų pajamų (VRP) dydį 102 Eur, o tai reiškia, kad nepilnamečio ir pilnamečio neįgalaus asmens šalpos pensija, skiriama kaip valstybės parama dėl neįgalumo/netekto darbingumo/invalidumo, tikslinės paskirties nebetenka – tampa visų šeimos narių pajamomis ir garantuoja už valstybę kiekvienam jos nariui būtinąjį pragyvenimo lygį VRP (102 Eur). Asmens negalios poreikiams būtinos lėšos faktiškai sumažėja tiek kartu, kiek yra šeimos narių, kurie neturi pajamų arba jų pajamos mažesnės už valstybės garantuojamą VRP (102 Eur). Tačiau, jei šeimoje nebūtų neįgalaus asmens ir jam mokamos šalpos pensijos (bei alimentų) – kiekvienam tokios šeimos nariui, nesant pakankamai darbinių pajamų, būtų skiriama valstybės parama VRP dydžio (arba trūkstamų lėšų iki VRP dydžio parama asmeniui).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Teikiamu projektu siūloma nustatyti, kad skiriant piniginę socialinę paramą į pajamas taip pat nebūtų įskaitomos šalpos išmokos dėl neįgalumo, netekto darbingumo ir invalidumo. Taip pat siūloma nustatyti, kad piniginės lėšos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai) būtų įskaitomos į jas mokančio asmens pajamas, **nuo kurių dydžio tik mokančiajam priklauso socialinės garantijos** (liga/nedarbingumas, kasmetinės atostogos, senatvės pensija, socialinė/piniginė parama), o piniginės lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai) – neįskaitomos į gaunančiojo pajamas, nes jis jomis taip pat nedisponuoja asmeniškai sau – skiria būtent vaiko poreikiams. Šiomis pataisomis siekiama panaikinti veikiančias diskriminacines teisinio reguliavimo normas ir įgyvendinti socialiai orientuotos valstybės konstitucinius principus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma. Priešingai, numatomos teigiamos siūlomo teisinio reguliavimo pasekmės, kadangi priėmus įstatymo projektą, bus panaikintos diskriminacinės nuostatos ir labiau užtikrinta visų asmenų lygybė dėl socialinės padėties.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektai neturės neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimti įstatymai neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir verslo plėtrai.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymų projektus, kitų galiojančių įstatymų keisti nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir bendrinės kalbos normų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštaruoja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai bei Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti nereikės priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

12. Įstatymų projektams įgyvendinti reikalingos išlaidos

Šiuo metu nėra tikslių duomenų apie tai, kiek papildomų lėšų reikės įstatymui įgyvendinti. Pagal dabar galiojantį teisinį reguliavimą, yra remiamas atskirai gyvenantis vienas iš tėvų, t.y. tas, kuriam alimentai traktuojami išlaidomis su visomis soc. garantijomis, tai įgyvendinus teikiama įstatymo projektą - tokios pat paramos prireiks tam iš tėvų, su kuriuo kasdien gyvena vaikas (-ai).

Dėl šeimos pajamų skirtumo, kai neįgalus asmens šalpos pensija nebus įtraukiama į bendrąsias šeimos pajamas – tai valstybei gali tekti įgyvendinti prievolę piliečiams teikti piniginę paramą toms šeimoms, kurios neturi arba turi nepakankamai darbinių pajamų iki VRP dydžio kiekvienam šeimos nariui. Kitaip tariant, valstybė privalėtų vykdyti konstitucinę pareigą paremti skurdžiai gyvenančius piliečius ta biudžeto lėšų suma, kurią iki šiol negaliai skirtomis šalpos pensijomis padengdavo neįgalūs piliečiai.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai

„socialinė parama“, „pajamos“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia Seimo nariai:

- 1) Algimantas Dumbrava
- 2) Remigijus Žemaitaitis
- 3) Ona Valiukevičiūtė
- 4) Kęstutis Bartkevičius
- 5) Petras Gražulis
- 6) Vytautas Kamblevičius
- 7) Kęstas Komskis
- 8) Rimas Antanas Ručys
- 9) Valdas Vasiliauskas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d., Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) pensijos ir (ar) pensijų išmokos (išskyrus senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymą, taip pat senatvės ir valstybinių pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymą), šalpos išmokos (išskyrus šalpos išmokas dėl neįgalumo, netekto darbingumo, invalidumo ir slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas ir tikslinį priedą);”

2. Pripažinti netekusiu galios 17 straipsnio 1 dalies 10 punktą.

3. Pakeisti 17 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Piniginės lėšos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai) įskaitomos į jas mokančio asmens pajamas.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia Seimo nariai:

- 1) Algimantas Dumbrava
- 2) Remigijus Žemaitaitis
- 3) Ona Valiukevičiūtė
- 4) Kęstutis Bartkevičius
- 5) Petras Gražulis
- 6) Vytautas Kamblevičius
- 7) Kęstas Komskis
- 8) Rimas Antanas Ručys
- 9) Valdas Vasiliauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m.

d., Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) pensijos ir (ar) pensijų išmokos (išskyrus senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymą, taip pat senatvės ir valstybinių pensijų kompensuojamąją sumą, mokamą pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymą), šalpos išmokos (išskyrus **šalpos išmokas dėl neįgalumo, netekto darbingumo, invalidumo ir** slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas ir tikslinį priedą);”

2. Pripažinti netekusiu galios 17 straipsnio 1 dalies 10 punktą.

„10) ~~piniginės lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai);~~“

3. Pakeisti 17 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Piniginės lėšos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai) **įskaitomos** į jas mokančio asmens pajamas ~~neįskaitomos~~.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia Seimo nariai:

- 1) Algimantas Dumbrava
- 2) Remigijus Žemaitaitis
- 3) Ona Valiukevičiūtė
- 4) Kęstutis Bartkevičius
- 5) Petras Gražulis
- 6) Vytautas Kamblevičius
- 7) Kęstas Komskis
- 8) Rimas Antanas Ručys
- 9) Valdas Vasiliauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2016-08-11 Nr. (1.6.) JT-945
Į 2016-08-01 Nr. (15.1-35) SD-4776

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS
GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR. IX-1675 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4353“ PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 78.1 papunkčiu, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4353“ projektą (toliau – Projektas), siūlo atsisakyti Projekto 3 punkto, atsižvelgiant į tai, kad Projektu siūloma nepritarti Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4353.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS
GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR. IX-1675 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4353“ PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)
(Nr. TAP-16-1226)**

2016-07-18 Nr. NV-2328

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime, tačiau siūlytume patikslinti Nutarimo projekto 2 punkto paskutinę pastraipą aiškiau ją susiejant su ankstesnėmis minėto punkto pastraipomis. Be kita ko, siūlytume Nutarimo projekto 3 punkte pasisakyti ne tik dėl lėšų poreikio, bet ir dėl galimybės šias lėšas skirti.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

 2016-08-17

Dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr.IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr.XIIP-4353 (TAP-16-1226)(16-7678(2))

Pranešėjas: socialinės apsaugos ir darbo ministrė A.Pabedinskienė

Dalyvauja: SADM Socialinės aprėpties departamento Piniginės paramos skyriaus vyr.specialistė K.Tumienė

Klausimo kuratorius: N.Makštelienė

 2016-07-19

Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime <u>2016-07-26</u> (data)	Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas 1. Pasiūlyti SADM atnaujinti TM ir TD portalo 2. Patikrinti projekto mėsytę Vyriausybės portalo A dalyje. 2016-07-26 (21)
Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje	Papildoma informacija